SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 116
van **FREYA PERDAENS**
datum: 22 november 2023

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Advies Suïcidepreventie voor Huisartsen en Andere hulpverleners (ASPHA) - Oproepen

ASPHA is een hulplijn voor de begeleiding van suïcidale personen. Het verschil met de Zelfmoordlijn is dat ASPHA bemand wordt door huisartsen en andere professionals, terwijl de Zelfmoordlijn op vrijwilligers draait. ASPHA is elke werkdag bereikbaar tussen 9 uur en 21 uur.

1. Hoeveel oproepen kreeg ASPHA in 2021, 2022 en 2023? Kan de minister de cijfers opsplitsen per maand, per leeftijdscategorie en per provincie?
2. Op welke manier wordt aan de bekendheid van ASPHA gewerkt?
3. Hoeveel huisartsen en andere professionals werken voor ASPHA? Op welke manier worden huisartsen en andere professionals aangetrokken om voor ASPHA te werken?

Vlaams Parlement

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD
op vraag nr. 116 van 22 november 2023
van **FREYA PERDAENS**

---

1. ASPHA staat voor **Advies SuïcidePreventie voor Huisartsen en Andere hulpverleners**. Het is een initiatief van het Centrum ter Preventie van Zelfdoding vzw (CPZ) en past binnen het derde Vlaams Actieplan Suïcidepreventie. Meer bepaald zit het vervat in strategie 2 die inzet op deskundigheidsbevordering van professionelen en sleutelfiguren.

   Aangezien ASPHA deel uitmaakt van de werking van het CPZ, worden de oproepcijfers mee opgenomen in het jaarverslag van het CPZ. Het jaarverslag 2022 is terug te vinden op de website van het CPZ: https://www.preventiezelfdoding.be/nieuws/jaarverslag-voor-2022-is-beschikbaar. Het jaarverslag 2022 vermeldt 348 oproepen in 2022 tegenover 313 oproepen in 2021. De cijfers voor 2023 zullen worden bekendgemaakt in het jaarverslag 2023 dat eind maart 2024 beschikbaar zal zijn.

   Het CPZ registreert voor alle gesprekken via ASPHA een aantal relevante basisgegevens waaronder het type oproeper (arts, psycholoog, maatschappelijk werker…) en het gevraagde en gegeven advies maar registreert geen provinciale herkomst van de adviesvrager. Anders dan bij het registreren van de oproepen naar de Zelfmoordlijn 1813 wordt ook geen inschatting gemaakt van de leeftijd van de adviesvrager.

   Het CPZ rapporteert op basis van jaarcijfers over de werking van ASPHA en houdt geen maandelijkse cijfers bij. Het CPZ ervaart geen piekmomenten bij het behandelen van ASPHA oproepen maar merkt wel een daling van het aantal oproepen in de maanden juli, augustus en september.

2. Voor de bekendmaking van ASPHA hanteert het CPZ een brede waaier aan middelen.
   - De werking van ASPHA wordt verduidelijkt op de website van het CPZ, komt geregeld aan bod in de digitale nieuwsbrief van de portaalsite www.zelfmoord1813.be en ook het Facebook- en het Instagram-account van het CPZ besteden regelmatig aandacht aan ASPHA;
   - Het CPZ licht de werking van ASPHA toe tijdens haar vormingen die passen in het kader van deskundigheidsbevordering van professionelen en sleutelfiguren. Wanneer relevant verwijzen ook de CGG's in hun vormingen door naar ASPHA;
   - Jaarlijks verspreidt het CPZ een bekendmakingsfolder van ASPHA via de verdeelpunten (CGG's en Logo's). Deze folder is ook online/digitaal beschikbaar;
   - Tijdens het 11de Vlaams Geestelijke Gezondheidscongres (20-21 september 2022) leverde het CPZ een bijdrage waarbij de werking van ASPHA werd verduidelijkt en waarbij enkele vaak voorkomende onderwerpen werden uitgelicht;
   - Op het door VIVEL georganiseerde digitale netwerkwerkmoment van 26 januari 2023 lichtte het CPZ de werking van ASPHA toe tijdens de inspiratiesessie rond geestelijke gezondheidszorg en suïcidepreventie. Doelgroep van dit netwerkmoment waren onder andere alle Vlaamse Eerstelijnszones;
   - Tijdens de Open Geestdagen van 7 en 8 oktober 2023 werden 1500 ASPHA bladwijzers verdeeld onder de 450 deelnemende instellingen.

3. De oproepen voor ASPHA worden beantwoord door de professionele stafmedewerkers van het CPZ. De opleidingsachtergrond van deze medewerkers is divers. Vooraleer de oproepen van ASPHA te kunnen beantwoorden, dienen deze medewerkers voldoende ervaren te zijn in het omgaan met suïcidaliteit. De medewerkers die de ASPHA advieslijn beantwoorden, volgen jaarlijks een aangepast vormingsmoment specifiek gericht op de adviesverlening van ASPHA. Naast het beantwoorden van de oproepen bij de ASPHA advieslijn, hebben deze medewerkers dus nog een andere taak binnen het CPZ (vorming, omkadering vrijwilligers, directie, algemene ondersteuning, …).

   Indien een adviesvraag niet meteen aansluit bij de eigen expertise van de medewerker die de oproep in eerste instantie aanneemt, wordt binnen het multidisciplinaire team overlegd en vervolgens teruggekoppeld naar de adviesvrager. Deze terugkoppeling gebeurt steeds binnen de 24 uur na het ontvangen van de adviesvraag en doorgaans reeds in hetzelfde dagdeel.